

PORADNIK WYBORCY

- Wybory parlamentarne 2015 -

Już 25 października wybierzemy posłów i senatorów na kolejną, czteroletnią kadencję. Niezależnie od wyników wrześniowego referendum, wybory do Sejmu odbędą się według dotychczasowego, proporcjonalnego systemu wyborczego, zaś wybory do Senatu - w okręgach jednomandatowych. W poradniku przedstawiamy najważniejsze informacje na temat kampanii wyborczej, samego głosowania, a także ułatwień, jakie czekają na wyborców.

KALENDARZ WYBORCZY

do 15 września	Komitety wyborcze mogą zgłaszać listy kandydatów na posłów i senatorów
do 20 września*	Upływa termin tworzenia tzw. specjalnych obwodów głosowania w szpitalach, zakładach pomocy społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych czy domach studenckich
do 25 września	Władze gmin mają obowiązek ogłosić (na tablicach czy słupach ogłoszeniowych, stronach internetowych) informacje na temat siedzib komisji obwodowych, czyli lokali wyborczych. Muszą także podać, które z tych lokali są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.
do 7 października	Możemy zgłaszać konsulom zamiar głosowania korespondencyjnego za granicą
do 10 października*	Możemy zgłaszać w urzędach gmin zamiar głosowania korespondencyjnego w kraju
do 16 października	Osoby niepełnosprawne i starsze (które ukończyły 75. rok życia) mogą w urzędach gmin składać wnioski o sporządzenie aktu pełnomocnictwa umożliwiającego im głosowanie przez pełnomocnika
do 20 października	Możemy w urzędach składać wnioski o dopisanie do spisu wyborców w wybranym przez nas obwodzie głosowania
do 22 października	Wyborcy przebywający za granicą mogą zgłaszać wnioski o dopisanie do spisu wyborców w obwodach głosowania utworzonych za granicą
25 października	Dzień głosowania: głosujemy w godzinach 7.00-21.00

*Uwaga! Jeżeli koniec terminu wykonania czynności kreślonej w Kodeksie przypada na sobotę albo na dzień ustawowo wolny od pracy, termin upływa pierwszego roboczego dnia po tym dniu.

KTO MOŻE GŁOSOWAĆ?

Czynne prawo wyborcze, czyli prawo do głosowania, ma każdy obywatel Polski, który najpóźniej w dniu wyborów ukończył 18 lat. Prawa głosu nie mają osoby:

- pozbawione praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądowym – są to osoby skazane za najcięższe przestępstwa wobec których sądy stosują jako dodatkowy

środek karny pozbawienie praw publicznych, w tym pozbawienie biernego i czynnego prawa wyborczego;

- pozbawione praw wyborczych orzeczeniem Trybunału Stanu – Trybunał Stanu jest szczególnego rodzaju sądem, przed którym mogą być postawione osoby pełniące najwyższe funkcje w państwie (Prezydent RP, Prezes Rady Ministrów, ministrowie, Prezes Narodowego Banku Polskiego, Prezes Najwyższej Izby Kontroli, członkowie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, posłowie i senatorowie) w związku z naruszeniem przez nie Konstytucji lub ustaw;
- ubezwłasnowolnione całkowicie lub częściowo prawomocnym orzeczeniem sądowym.

KOGO WYBIERAMY?

W wyborach parlamentarnych mamy do dyspozycji dwa głosy. Jeden oddajemy na wybranego kandydata do Sejmu, drugi na kandydata do Senatu. 460 posłów wybieramy w systemie proporcjonalnym w 41 okręgach wielomandatowych. Próg wyborczy to 5 proc. ważnych głosów w skali całego kraju, co oznacza, że w podziale mandatów uczestniczą kandydaci tylko tych komitetów wyborczych, które w skali całego kraju zebrały co najmniej 5 proc. ważnych głosów.

Wybory do Senatu odbywają się w stu okręgach jednomandatowych. Oznacza to, że każdy komitet wyborczy wystawia tylko jednego kandydata i spośród wszystkich zgłoszonych przez komitety w danym okręgu kandydatów, mandat uzyskuje tylko jeden – ten, który zebrał najwięcej głosów ważnych.

GDZIE GŁOSUJEMY?

Głosowanie w miejscu stałego zamieszkania

Głosujemy tam, gdzie jesteśmy wpisani do stałego rejestru wyborców, czyli w miejscu stałego zamieszkania. Jeżeli zatem od czasu ostatnich wyborów nie zmienialiśmy miejsca zamieszkania, nie zmienia się też miejsce głosowania. Stały rejestr wyborców jest prowadzony przez urzędy gmin i aktualizowany na bieżąco, na podstawie danych z rejestru meldunkowego. Jeżeli więc ostatnio meldowaliśmy się na pobyt stały w danej miejscowości, zostaniemy tam z urzędu dopisani do rejestru wyborców, bez konieczności składania dodatkowego wniosku.

Wniosek o wpis do rejestru w gminie aktualnego miejsca stałego zamieszkania możemy złożyć w każdej chwili, nawet w ostatnim dniu roboczym przed wyborami, czyli w piątek 23 października. Na rozpatrzenie naszego wniosku urzędnicy mają trzy dni. Najczęściej sprawę załatwia się „od ręki”, jeszcze w dniu złożenia wniosku otrzymujemy decyzję pozytywną. Ponieważ jednak załatwienie wniosku wymaga formalnie przeprowadzenia postępowania administracyjnego mającego na celu ustalenie, czy dana osoba rzeczywiście stale zamieszkuje na obszarze danej gminy, musimy liczyć się, że sprawy nie uda się załatwić od razu. W takiej sytuacji możemy zostać poproszeni np. o udostępnienie umowy najmu mieszkania w danej gminie czy zaświadczenia o zatrudnieniu w zakładzie pracy znajdującym się na obszarze tej gminy. Dlatego odradzamy zwlekanie ze złożeniem wniosku o wpis do rejestru wyborców do ostatniego dnia roboczego przed wyborami.

Wniosek o wpis do rejestru wyborców składamy na specjalnym formularzu, który jest udostępniany w urzędzie lub znajduje się w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu. We wniosku powinniśmy wpisać nasze podstawowe dane osobowe (imię, nazwisko, imię ojca,

data urodzenia, numer PESEL), a także adres zameldowania na pobyt stały oraz deklarowany adres stałego zamieszkania. Do wniosku dołączamy kserokopię ważnego dokumentu tożsamości (dowodu osobistego, paszportu, prawa jazdy). Wniosek składamy w urzędzie gminy.

Wpisanie do stałego rejestru wyborców w danej gminie powoduje wykreślenie danej osoby ze stałego rejestru wyborców w gminie, w której był on wpisany poprzednio. Jeżeli zatem przed kolejnymi wyborami zmieni się miejsce naszego stałego zamieszkania, musimy złożyć tam stosowny wniosek o wpisanie do rejestru.

Głosowanie poza miejscem stałego zamieszkania – jak się dopisać do spisu wyborców?

Jeżeli w dniu wyborów będziemy poza miejscem naszego stałego zamieszkania, również możemy zagłosować po spełnieniu pewnych warunków. Jeżeli wiemy, gdzie będziemy przebywać 25 października, możemy złożyć w tamtejszym urzędzie gminy wniosek o dopisanie do spisu wyborców w wybranym lokalu wyborczym. W ten sposób możemy też dopisać się do spisu wyborców w gminie stałego zamieszkania, ale w innym lokalu wyborczym niż ten, który jest nam przypisany ze względu na adres zamieszkania. Zgodnie z wyjaśnieniami Państwowej Komisji Wyborczej, wniosek taki należy przygotować na piśmie, podpisać, a następnie złożyć w urzędzie osobiście lub za pośrednictwem innej osoby, poczty czy kuriera. Mamy na to czas do 20 października.

Głosowanie poza miejscem stałego zamieszkania – zaświadczenie o prawie do głosowania

Drugim rozwiązaniem, wygodnym zwłaszcza dla tych, którzy nie wiedzą jeszcze gdzie będą przebywali 25 października, jest głosowanie na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania. Zaświadczenie takie pozwala nam zagłosować w dowolnym lokalu wyborczym w kraju i za granicą. Wniosek o wydanie zaświadczenia możemy złożyć aż do 23 października w urzędzie gminy, w którym jesteśmy wpisani do stałego rejestru wyborców. Nie musimy składać wniosku osobiście, choć odbiór jest możliwy tylko osobiście lub przez upoważnioną osobę. Dopuszczalne jest wysłanie e-maila. Najłatwiej i najszybciej będzie jednak wybrać się do urzędu, gdzie zaświadczenie zostanie nam od ręki wydane. Możemy też upoważnić inną osobę do odbioru zaświadczenia. Osoba taka udaje się do urzędu z naszym wnioskiem o wydanie zaświadczenia, na którym odnotowujemy też upoważnienie dla tej osoby do odbioru zaświadczenia. Wniosek musi zawierać nasze imię, nazwisko oraz PESEL zarówno upoważniającego, jak i upoważnionego.

Głosowanie za granicą

Podobnie jak w wyborach prezydenckich, również na potrzeby wyborów parlamentarnych utworzone zostaną lokale wyborcze poza granicami kraju. Po pierwsze, możemy w nich głosować na podstawie uzyskanego w kraju zaświadczenia.

Drugą opcją jest dopisanie się do spisu wyborców prowadzonego przez konsula w kraju, w którym zamierzamy głosować. Zgłoszenie się do spisu prowadzonego przez konsula jest możliwe ustnie, pisemnie, telefonicznie, a nawet mailowo. Można też wykorzystać internetową aplikację Odyseusz, którą można pobrać ze strony Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Wystarczy podać imię i nazwisko, imię ojca, datę urodzenia, numer PESEL, adres zamieszkania lub pobytu za granicą, adres stałego zamieszkania w kraju (jeśli za granicą jesteśmy tylko czasowo), numer paszportu oraz datę i miejsce jego wydania. Ostatnim dniem na zgłoszenie jest 22 października. Po wpisaniu do spisu prowadzonego przez konsula, możemy też uzyskać od niego zaświadczenie o prawie do głosowania, które

uprawnia nas do udziału w wyborach w dowolnym miejscu w kraju i za granicą. Wniosek o wydanie takiego zaświadczenia możemy złożyć najpóźniej 23 października.

Trzecim rozwiązaniem jest głosowanie korespondencyjne. Wystarczy, że do 7 października zgłosimy konsulowi ustnie, pisemnie czy mailowo zamiar głosowania korespondencyjnego, podając imię i nazwisko, imię ojca, datę urodzenia, numer PESEL, adres zamieszkania lub pobytu za granicą, adres stałego zamieszkania w kraju (jeśli za granicą jesteśmy tylko czasowo), numer paszportu oraz datę i miejsce jego wydania. Co najważniejsze, musimy też podać adres, pod który konsul ma wysłać przesyłkę wyborczą. Możemy także zadeklarować osobisty odbiór przesyłki.

Jeżeli stale mieszkamy za granicą, ale w dniu wyborów będziemy przebywać w Polsce, również możemy zgłaszać, nawet jeśli nie pobraliśmy wcześniej od konsula zaświadczenia o prawie do głosowania. Obok ważnego polskiego paszportu musimy wówczas przedstawić komisji obwodowej dokument potwierdzający fakt stałego zamieszkiwania za granicą, np. kartę stałego pobytu, zaświadczenie o zameldowaniu czy dokument poświadczający zatrudnienie za granicą. Wówczas możemy zostać dopisani do spisu wyborców w danej komisji obwodowej. Dopuszczenie do głosowania komisja odnotuje pieczęcią w paszporcie.

Głosowanie korespondencyjne

Prawo do głosowania korespondencyjnego przysługuje nie tylko wyborcom przebywającym za granicą. Każdy z nas może zgłosić zamiar głosowania korespondencyjnego w urzędzie gminy, w której jesteśmy wpisani do stałego rejestru wyborców. Zgłoszenie składamy ustnie, pisemnie lub mailowo, najpóźniej 10 października. W zgłoszeniu podajemy imię i nazwisko, imię ojca, datę urodzenia, numer PESEL, oznaczenie wyborów, adres, na który chcielibyśmy otrzymać przesyłkę wyborczą (możemy też zadeklarować odbiór osobisty), a także oświadczenie o tym, że jesteśmy wpisani do rejestru wyborców w danej gminie.

Pakiet wyborczy otrzymamy najpóźniej siedem dni przed głosowaniem wyłącznie do rąk własnych. Doręczyciel będzie zobowiązany zweryfikować naszą tożsamość na podstawie dokumentu.

W pakiecie znajdziemy

- instrukcję głosowania korespondencyjnego;
- oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu;
- karty do głosowania;
- kopertę zwrotną oraz kopertę na karty do głosowania;
- nakładkę na karty do głosowania sporządzone w języku Braille'a – jeżeli prosisz o nie wyborca w zgłoszeniu zamiaru głosowania korespondencyjnego.

Wyborca powinien postępować zgodnie z instrukcją, w przeciwnym razie jego głos będzie nieważny. Po wypełnieniu karty do głosowania wkładamy ją do koperty oznaczonej jako „KOPERTA NA KARTY DO GŁOSOWANIA”. Po włożeniu karty, kopertę zaklejamy. Następnie podpisujemy oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu. Do koperty zwrotnej wkładamy kopertę z kartami do głosowania oraz podpisane oświadczenie, a następnie zaklejamy. Na kopercie tej będzie już wydrukowany adres komisji wyborczej (obwodowej), do której przesyłka powinna trafić. Kopertę nadajemy osobiście w placówce Poczty Polskiej. Osoba niepełnosprawna może umówić się na odbiór przesyłki w czasie i miejscu przez nią wskazanym. Nadanie przesyłki jest bezpłatne. Jeżeli nie zdążymy wysłać przesyłki w podanym terminie, możemy ją zanieść osobiście do komisji obwodowej (do zakończenia

głosowania), które adres podany jest na kopercie zwrotnej, albo do urzędu gminy (najpóźniej 23 października do zamknięcia urzędu).

Ułatwienia dla osób niepełnosprawnych i starszych

Do głosowania przez pełnomocnika uprawnieni są wyborcy posiadający orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz wyborcy, którzy najpóźniej w dniu głosowania ukończą 75 lat.

Pełnomocnikiem może z kolei zostać uprawniony do udziału w wyborach wpisany do stałego rejestru wyborców w tej samej gminie, co osoba udzielająca pełnomocnictwa lub osoba posiadająca zaświadczenie o prawie do głosowania. Nie jest dopuszczalne przyjęcie pełnomocnictwa od więcej niż jednego wyborcy, chyba że jednym z nich jest członek najbliższej rodziny (rodzic, dziecko, małżonek, brat, siostra, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia, kurateli lub opieki w stosunku do pełnomocnika).

Głosowanie przez pełnomocnika. Krok po kroku

KROK 1 [Wniosek] Najpóźniej 16 października należy złożyć do urzędu gminy wniosek o sporządzenie pełnomocnictwa. Wniosek składa się na urzędowym formularzu, który powinien zostać udostępniony w urzędzie gminy. Jest także dostępny na stronach internetowych urzędów gmin. Choć przepisy tego nie precyzują, wydaje się, że sam wniosek nie musi być składany przez wyborcę osobiście w urzędzie gminy, ale może być np. wysłany pocztą. Wniosek może być dostarczony do urzędu także przez inną osobę niż sam wnioskodawca.

Do wniosku należy dołączyć:

- kopię aktualnego orzeczenia ustalającego stopień niepełnosprawności wnioskodawcy;
- pisemną zgodę osoby mającej być pełnomocnikiem na przyjęcie pełnomocnictwa do głosowania.

Jeżeli wniosek nie spełnia warunków formalnych, w ciągu trzech dni urzędnicy powinni wezwać wnioskodawcę do jego poprawienia.

KROK 2 [Sporządzenie pełnomocnictwa] Pełnomocnictwo jest udzielane przed urzędnikiem gminy, który ma czuwać nad prawidłowością całej procedury. Wnioskodawca nie musi jednak fatygować się do urzędu. Akt pełnomocnictwa do głosowania jest bowiem sporządzany w miejscu zamieszkania wyborcy udzielającego pełnomocnictwa do głosowania lub w innym miejscu na obszarze gminy, jeżeli wyborca zwróci się o to we wniosku o sporządzenie aktu pełnomocnictwa. Złożenie wniosku oraz sporządzenie aktu pełnomocnictwa nie wymaga wnoszenia jakichkolwiek opłat urzędowych. Również pełnomocnik nie może pobierać jakiegokolwiek wynagrodzenia za „usługę” głosowania w imieniu mocodawcy ani płacić czy udzielać innej korzyści w zamian za uczynienie go pełnomocnikiem.

KROK 3 [Głosowanie przez pełnomocnika] Pełnomocnik udaje się do lokalu komisji obwodowej właściwej dla uprawnionego do głosowania, który pełnomocnictwa udzielił. Okazuje tam członkom komisji obwodowej własny dokument tożsamości oraz przekazuje dokument pełnomocnictwa. Komisja zatrzymuje pełnomocnictwo i dołącza do dokumentacji wyborczej, a pełnomocnikowi wydaje kartę do głosowania.

Poza tym, w każdym lokalu wyborczym dostępne będą nakładki na kartę do głosowania przygotowane w alfabecie Braille'a. O wydanie nakładki wystarczy poprosić członków komisji obwodowej. Osoby niepełnosprawne mogą w każdej chwili skontaktować się z urzędem gminy, który ma obowiązek podać wyczerpujące informacje na temat ułatwień wyborczych adresowanych do wyborców z niepełnosprawnościami. Informacja na temat uprawnień osób niepełnosprawnych zostanie też opublikowana w serwisie internetowym Państwowej Komisji Wyborczej.

Specjalne obwody głosowania – szpitale, domy pomocy społecznej, zakłady karne, areszty, domy studenckie

Osoby przebywające w dniu wyborów w placówkach zamkniętych (szpitalach, domach pomocy społecznej, zakładach karnych czy aresztach śledczych) zostaną wpisane do spisu wyborców w specjalnie utworzonych tam obwodach głosowania. Będą tam mogły zagłosować na podstawie dokumentu tożsamości. Jeżeli jednak ktoś trafi do danej placówki w dniu wyborów, będzie mógł zagłosować tylko, jeśli uzyskał wcześniej od odpowiedniego organu zaświadczenie o prawie do głosowania.

W domach studenckich obwody głosowania mogą być tworzone na wniosek skierowany do rektora danej uczelni przez co najmniej 50 mieszkańców akademika. Termin tworzenia obwodów zarówno w placówkach zamkniętych, jak i domach studenckich upływa 20 września.

DZIEŃ GŁOSOWANIA

25 października będziemy mogli zagłosować w godzinach 7.00-21.00. W lokalu wyborczym musimy okazać dokument ze zdjęciem, przy pomocy którego możliwe będzie sprawdzenie naszej tożsamości. W przeważającej ilości przypadków będzie to dowód osobisty, niemniej może to być także paszport, prawo jazdy. W przypadku gdy wyborca nie jest ujęty w spisie wyborców może okazać dokument ze zdjęciem stwierdzający miejsce zamieszkania np. dowód osobisty czy prawo jazdy. W takim przypadku przewodniczący obwodowej komisji wyborczej powinien skontaktować się telefonicznie z wydziałem spraw obywatelskich (lub jednostką wykonującą zadania z tego zakresu) urzędu gminy (miasta) celem weryfikacji faktu zamieszkiwania wyborcy na terenie obwodu. Jeżeli weryfikacja okaże się pozytywna, wyborca zostanie dopisany do spisu wyborców w obwodowej komisji wyborczej.

Następnie wyborca otrzymuje dwie karty do głosowania – jedną z wykazem list kandydatów na posłów (w formie wielostronicowej broszury) oraz drugą – listę kandydatów na senatorów, najpewniej będzie to jedna strona. Broszura z kandydatami na posłów będzie zaopatrzona na pierwszej kartce w instrukcję prawidłowego głosowania, a na drugiej kartce znajdzie się spis treści, tj. lista komitetów wyborczych, które zgłosiły swoich kandydatów w danym okręgu. Na kolejnych kartkach znajdziemy już listy kandydatów z kratkami na oddanie głosu.

Dysponujemy jednym głosem w wyborach na posłów i również jednym głosem w wyborach na senatorów. W wyborach do Senatu sprawa jest prosta – każdy komitet może wystawić tylko jednego kandydata (kandydatkę). W wyborach do Sejmu w broszurze wyborczej znajdziemy dużo więcej nazwisk – na liście każdego komitetu może się znaleźć dwukrotność liczby posłów wybieranych w danym okręgu. W najmniejszych okręgach wybiera się 7 posłów, w największym, warszawskim – aż 20 posłów. Nasz głos w pierwszej kolejności zostanie przypisany danemu komitetowi i pomoże mu w przekroczeniu progu wyborczego,

który wynosi 5 proc. ważnych głosów w skali całego kraju. Jeśli już dany komitet przekroczy próg, jego kandydaci będą mogli zostać uwzględnieni w podziale mandatów. Wtedy ważne stanie się, na którego kandydata danego komitetu oddaliśmy głos, ponieważ w ramach przypadającej komitetowi puli, mandaty rozdziela się według liczby głosów oddanych na poszczególnych kandydatów. Kolejność kandydatów (kandydatek) na liście nie ma bowiem znaczenia. Każdy ma równe szanse i nasz głos na każdego ma jednakową wagę.

Głos jest ważny, jeśli w kratce przy nazwisku jednego, wybranego kandydata (kandydatki) postawimy znak „X”. W przypadku wyborów do Sejmu, Kodeks wyborczy pozwala także na zaznaczenie większej liczby kandydatów z tej samej listy, niemniej w takiej sytuacji oddany głos będzie traktowany jako głos na tego z zaznaczonych kandydatów, który jest najwyżej na liście. Wolno zaznaczyć jedynie kandydatów z tej samej listy. Zaznaczenie kandydatów z różnych list wyborczych oznacza głos nieważny. Nie mają znaczenia dopiski poza okienkami, w których zaznacza się głosy.

PROTESTY WYBORCZE

Każdy wyborca, który dostrzeże jakiegokolwiek nieprawidłowości w czasie głosowania, ma prawo złożyć protest przeciwko ważności wyborów. Podstawą protestu może być:

a) dopuszczenie się przestępstwa przeciwko wyborom, np.:

- posłużenie się przemocą, groźbą lub podstępem, aby przeszkodzić: zgromadzeniu poprzedzającemu głosowanie; swobodnemu prawu do kandydowania lub głosowania; głosowaniu lub obliczaniu głosów; sporządzaniu protokołów lub innych dokumentów wyborczych;
- korupcja wyborcza - przyjęcie korzyści majątkowej lub osobistej albo żądanie jej za głosowanie na konkretnego kandydata/listę (wszelkie formy „kupowania” głosów za pieniądze, alkohol itd.);
- naruszenie tajności głosowania (czyli: jeśli ktoś wbrew twojej woli zobaczył, na kogo głosujesz);
- inne nieprawidłowości: niewłaściwe sporządzenie listy kandydujących lub głosujących (pominięcie kogoś albo dodanie osoby nieuprawnionej); użycie podstępu, żeby nieprawidłowo sporządzić listy, protokoły, inne dokumenty wyborcze; niszczenie, uszkodzenie, ukrywanie,
- przerabianie lub podrabianie protokołów lub innych dokumentów wyborczych; dopuszczenie się nadużycia albo dopuszczenie do nadużycia przy przyjmowaniu lub obliczaniu głosów; odstąpienie komuś niewykorzystanej karty do głosowania przed jego zakończeniem albo uzyskanie od kogoś takiej karty, żeby zagłosować; nadużycia w sporządzaniu list z podpisami poparcia dla kandydatów.

b) naruszenie przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mające wpływ na wynik wyborów.

Protest składa się na piśmie do Sądu Najwyższego w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyników wyborów przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw (zazwyczaj kilka dni po wyborach). Wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. Sąd Najwyższy ma 90 dni na rozpoznanie protestów. Po ich rozpoznaniu podejmuje decyzję co do ważności wyborów. Jeśli skala stwierdzonych nieprawidłowości będzie znacząca, SN powinien podjąć uchwałę o nieważności wyborów lub nieważności wyboru posła lub senatora.

Pamiętajmy, że pewien zakres błędów i niedociągnięć jest nieunikniony w procesie wyborczym i nie wpływa na ważność wyborów. Dopiero, kiedy okaże się, że na skutek nieprawidłowości wyniki wyborów zostały wypaczone, nastąpić powinno ich unieważnienie w skali całego kraju, okręgu czy też w odniesieniu do wyboru konkretnego kandydata.

ŹRÓDŁA PRAWA:

Ustawa z dnia 5 stycznia 2011r. – Kodeks wyborczy (Dziennik Ustaw Nr 21, poz. 112, Nr 94, poz. 550, Nr 102, poz. 588, Nr 134, poz. 777, Nr 147, poz. 881 oraz Nr 149, poz. 889).

O koalicji:

Koalicja Masz Głos, Masz Wybór skupia kilkanaście opiniotwórczych i cieszących się autorytetem organizacji pozarządowych i stowarzyszeń, które wspólnie działają na rzecz zwiększenia udziału obywateli w wyborach.

Koalicja zainicjowała swoją działalność w 2007 roku i od tamtej pory prowadzi kampanie profrekwencyjne przy okazji każdych ogólnopolskich wyborów. Dotychczas z powodzeniem zrealizowano sześć kampanii:

„Zmień kraj. Idź na wybory” przed wyborami parlamentarnymi 2007,
„Pępek Europy” przed wyborami do Parlamentu Europejskiego 2009,
„Gdziekolwiek będziesz, zagłosuj” przed wyborami prezydenckimi 2010,
„Idź i głosuj świadomie!” przed wyborami samorządowymi 2010,
„Kobiety na wybory!” przed wyborami parlamentarnymi w 2011,
„Głosuj i wybierz posłankę lub posła, którzy myślą tak jak Ty!” przed wyborami do Parlamentu Europejskiego w 2014,
„Każdy powód jest ważny” przed wyborami samorządowymi 2014.

Koalicja zabiega także o zmiany w prawie wyborczym, które mają ułatwić obywatelom udział w wyborach. Dzięki jej staraniom w kodeksie wyborczym wprowadzono procedury głosowania przez pełnomocnika oraz głosowania korespondencyjnego dla Polaków za granicą, ujednoczenie godzin otwarcia lokali wyborczych (7-21), a także możliwość głosowania dwudniowego.

Członkowie koalicji: Fundacja im. Stefana Batorego (koordynuje prace Koalicji), **Centrum Edukacji Obywatelskiej**, Forum Europejskie przy Centrum Europejskim UW, **Forum Obywatelskiego Rozwoju FOR**, **Fundacja Projekt: Polska**, Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, **Instytut Spraw Publicznych**, **Izba Gospodarcza Reklamy Zewnętrznej**, **Izba Wydawców Prasy**, **Polska Fundacja im. Roberta Schumana**, **Konfederacja Lewiatan**, **Stowarzyszenie Komunikacji Marketingowej SAR**, **Stowarzyszenie Prasy Lokalnej**, **Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji**, Stowarzyszenie Szkoła Liderów.

